

Rashi On The Parashah: The Lessons Of Cedar, Hyssop, And Red Threads

Parashat Metzorah 5779

R' Yisroel Meir Rosenzweig - enrosenzweig@gmail.com

1. Rashi [1040 – 1105, France], Vayikra 14:4 [Metsudah translation]

ועץ ארז. לפי שהנגעים באין על גסות הרוח (ערכין טז ע"ב):

ושני תולעת ואזוב. מה תקנתו ויתרפא? ישפיל עצמו מנארתו כתולעת וכאזוב:

Cedarwood. [Wood of a tall tree was selected] because these eruptions come [as punishment] for haughtiness of spirit.

Crimson thread and hyssop. What is his cure that he may be healed? He should lower himself from his arrogance like a worm and like a hyssop.

2. Midrash Tanchuma [7th Century, Israel], Metzorah 3 [1989 Townsend translation]

ועץ ארז הארז הזה אין גבוה ממנו, ולפי שהגביה עצמו כארז באה עליו הצרעת ד"א [דאמר] אמר רבי שמעון בן אלעזר על גסות הרוח הצרעת בא שכן את מוצא בעזיהו כתיב (ד"ה = דברי הימים = ב כו) ובחזקתו גבה לבו עד להשחית, וכתבי (שם / דברי הימים ב' כ"ו /) ובזעפו עם הכהנים והצרעת זרחה במצחו האזוב הזה אין באילנות שפל ממנו ולפי שהשפיל עצמו לפיכך מתרפא על ידי אזוב

"And cedar wood." In the case of the cedar, no tree is taller (gevoha) than that one; so because [the leper] has exalted (gevoha) himself like a cedar, [he has had] the leprosy come upon him. Thus Simeon ben Eleazar has said, "Leprosy comes on account of haughtiness, for so you find in the case of Uzziah (in II Chron. 26:16), 'But when he was strong, he grew so arrogant that he acted corruptly,' and it is written (in II Chron. 26:19), 'but during his anger with the priests, leprosy appeared on his forehead.'" (Lev. 14:4, cont.) "And with hyssop." Among the trees there is none [as short] as the hyssop. Because [the leper] has lowered himself, [leprosy] is therefore cured through the hyssop.

3. R' Shmuel Gelbard [1928 - 2017, Poland, Israel], L'Feshuto Shel Rashi

המדרש מדבר רק על האזוב הנמוך והשפל כסמל להשפלת האדם בתשובתו, רש"י הוסיף את התולעת הנזכרת בפסוקנו שאף היא מסמלת אפסות וקטנות וכן אמר דוד תהלים כב: "ואנכי תולעת ולא איש"

The Midrash only speaks about the lowly hyssop as symbolic of the humbling of the person during the teshuvah process. Rashi adds [an explanation for] the crimson thread mentioned in our verse for it too symbolizes nothingness and puniness. This is as David stated, "I am but a worm, not a man." Tehillim 22:7

4. R' David Pardo [1719 - 1792, Italy, Israel], Maskil L'David, ibid.

ושני תולעת ואזוב מה תקנתו וכו'. יש להבין אמאי צריך לתרתי תולעת ואזוב וי"ל ע"ד מאי דאמור רבנן במסכת אבות מאד מאד הוי שפל רוח וביאר שם הר"ב דר"ל דאף על גב דבכל שאר המדות הדרך האמצעי הוא המשובח מ"מ כמדה זו צריך להתרחק מן הגאווה עד קצה האחרון. ועי"ל משום דאיכא ב' מיני גאווה יש שמתגאה על שלימות נפשו חלק הרוחני דהיינו שגדול כחכמה ויש שמתגאה על עילוי גופני חלק החומרי דהיינו כגבורתו או בעשרו הילכך רמו לו שאם מתגאה ברוח החיוני ישפיל עצמו כתולעת שידמה חיות שבו דומם התולעת ואם מתגאה בחומר שבו שהוא

דבר דומם ישפיל עצמו וידמה לאזוב מקיר שהוא דומם:

We need to understand why two species, the crimson thread and hyssop, are necessary? It can be suggested that this akin to what is taught in Pirkei Avot [4:4], "Be very, very humble spirited." R' Ovadia Bartenura explains that even though the norm regarding other character traits is that the middle path is the praiseworthy approach, however, regarding haughtiness it is necessary to go to the other extreme. Another explanation is that there are two types of haughtiness. There are those who are conceited out of a sense of spiritual greatness - he is learned. Alternatively, some are proud of their physical greatness - they're strong or wealthy. Therefore, it is hinted to him that he should lower himself like a worm (if he had been spiritually arrogant) and if he had been physically arrogant, he should lower himself to be like an [inanimate] beam from a wall.

5. R' Meir Binyamin Menachem Danon [19th Century, Bosnia], Be'er BaSadeh ibid.

ושני וכו' מה תקנתו כו' כתולעת וכאזוב. אע"ג דיך כמה וכמה מינים שפלים מ"מ נחר זהני תרתי דע"י יזכור סופו ומחילתו דהיינו מאין נא ולאן הולך מאין נא מטפה סרוחה והוא הזרע שזנ מגופו חוה אזוב ולאן הולך למקום עפר רמה ותולעה והוא זעמנו יהיה שני לתולעת והיינו שני תולעת וזוה ישפיל עצמו מגאווה:

Even though there are many different lowly species, nevertheless [the Torah] chose these two to remind a person of his end and beginning. That is, from where did you come and where will you end up? From where did you come - from a putrid drop - this is the seed which flows from his body, this [corresponds to the] hyssop. And where will you end up - to a place of dust, worms, and maggots - he himself will be second to worms. This corresponds to the crimson thread. Through this he will lower himself from his haughtiness.

6. R' Moshe ben Nachman - Ramban [1194 - 1270, Spain, Israel], Peirush Al Hatorah, ibid.

ועץ ארז ושני תולעת ואזוב - אמר ר"א, הוא הגדול והקטן במיני הצמחים, והעד מדברי חכמת שלמה (מלכים א ה יג). והנה המצורע ותורת הבית המנוגע וטומאת המת קרובים, והנה הם כדמות פסח מצרים.

R' Avraham [Ibn Ezra] said: "[These species are] the largest and the smallest species of plants. The proof [to this] is from the words of wisdom from Shlomo (Melachim I 5:13 - He spoke of the trees, from the cedar which is in Lebanon down to the hyssop which grows out of the wall)." Now, the [laws of a] metzorah, the laws of an afflicted house, and the [laws] impurity from a human corpse are [all] related. And [furthermore], they all resemble the [laws stated regarding] the Pesach observed in Egypt.

7. **Rashi** [1040–1105, France], **Vayikra 14:34** [Metsudah translation]

(לד) ונתתי נגע צרעת - בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם; לפי שהטמינו אמורים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותץ הבית ומוצאן (ויקרא רבה י"ז):

I shall put the eruption of tzora'as. This is an announcement to them that eruptions will come upon them because the Amorites hid treasures of gold in the walls of their houses throughout the forty years that the Israelites were in the desert, and by means of the eruption [the Israelite] tears down the house and finds them.

8. **R' Yisrael Isserlin** [1390 - 1460, Germany, Austria], **Biur Al Rashi, ibid.**

תימה קצת לפי זה גבי נגעי בתים למה הזקיקו הכתוב אדרבה בשורה היתה שיבאו נגעים בבתיהם בארץ כנען כדפירש רש"י לקמן ויש לומר דהתם נמי צריכי הני מיני דכשימצאו מטמונים ירום לבבם כדכתיב וכסף וזהב ירבה לך ורם לבבך. ורמזה תורה שישפיל עצמו כאזוב וכתולעת שלא ישכח המקום ב"ה.

9. **R' David HaLevi Segal** [c.1586–1667, Poland], **Divrei David, ibid.**

[ועץ ארז כו'] על גסות הרוח. ולעיל פירש"י על לה"ר, ותרווייהו חד הם, דמכח גסות הרוח בא לומר לה"ר על אחרים כי אינם חשובים כלום בעיניו. וראיתי כתוב: וא"ת תינח בנגעי אדם אלא בנגעי בתים מאי איכא למימר, ותירץ מהרא"י כשימצאו הממון שהטמינו האמורים כדלקמן צריכים אזהרה שלא יגבה לבם לכך צריך מינים אלו לאזכרה עכ"ל. ובחנם טרח בזה דלק"מ שהרי נגעי הבתים באים ג"כ על עבירות של האדם כמו דאמרינן במדרש שאין בעל הרחמים פוגע בנפשות תחילה, נמצא שכל הנגעים צריכים כפרה להאדם שבשבילו באים: